

STOLENSKI TABORISČINIK

Štev. 75.

Št. Vid ob Glini

Četrtek dne 27. septembra 1945

Anton Martin Slomšek

II. SLOVSTVENO DELOVANJE

"Prešernova veličastna in neprecenljiva zasluga je, da je dvignil naš jezik iz kmetiških ust ter napravil iz njega organ za izražanje najsubtilnejših človeških misli in čuvstev v neprekosljivi pesniški obliki. Njegov sošolec in prijatelj Slomšek pa je ostal s slovstvenim delom srečni ljudstva, čeprav se je v osebnem življenju visoko povzpел. Oba se skladno dopolnjujeta, čeprav navidez ni večjega razločka, kakor med poetom in umetnikom Prešernom ter narodnim učiteljem in vzgojiteljem Slomškom". /Dr. Slodnjak, Pregled, str. 133. sled./

Od 1814-19 je Slomšek obiskoval gimnazijo v Celju, 1819-20 je bil na liceju v Ljubljani, kjer je bil Prešernov sošolec; 1820-21 pa je studiral v Senju v hrv. Primorju, ker je zvedel, da tam lahko v enem letu opravi dva razreda. 1821. pa je stopil zaradi resničnega in globoko občutenega poklica v celovško bogosvje. Tu se začelja njegovo delo za narod in Boga. Poleg tega, da je vestno studiral bogoslovne vede, je v tem času še bolj kot doslej z vse vnemo prebiral slovenske knjige in se vadil v pisateljstvu. Zato so mu predstojniki naložili, da je poučeval tovariše v slovenščini. Tako so vzbudili njegovo pedagoško nadarjenost, ki daje znamenje vsemu njegovemu delu.

Po novi maši je bil Slomšek najprej kaplan na Bizeljskem, kjer sta Primorodna pokrajina, vesel ljudski značaj in živahno živeča narodna pesem vzbudila v njem pesniški dar. Tu je začel nabirati narodne pesmi in po njih zapel tudi kako svojo. - Tudi pri Novi cerkvi, kamor je bil prepostavljen, je nadaljeval s svojim slovstvenim delom, pel in pisal pobožne spise. Med drugim je tu napisal "Križev pot", ki se je ljudem tako prikupil, da so ga prepisovali in tako širili med seboj.

Leta 1829. je bil Slomšek poklican za spirituala /vzgojitelja/ bogoslovcev v Celovec, kjer je ostal vse do 1832. Poleg verskih nauk jih je učil ljubezni do ljudstva in slovenskega jezika. Iz njih je hotel vzgojiti izobražence, ki bodo zmožni dvigati ljudstvo. "Duhovnik mora jezik, v katerem mu je občevati, popolnoma v svoji oblasti imeti in nad vsakim navadnega ljudskega govora stati, da mu boče mogoče ljudstvo sebi povzdigniti in ga požlahtniti", tako jim je navadno govoril in v tem smislu jih je vzgajal.. Vadil jih je tudi v pisenju in petju.

"V celovski duhovnišnici", beremo na str. 900. "Zgodovine slovenskega naroda", 14. zv., Mohorjeva družba 1936., "je poučeval Slomšek bogoslovce v slovenščini, jim pilil spise ter jih navajal k slovstvenemu delovanju. Ti duhovniki so potem z vnemo delovali na prosvetnem polju, torej se obenem za vero in narodnost ob koroški in štajerski slovensko-germanski meji".

V tem času je skoro vsake počinice Slomšek napravil heka j potovanja. Potoval je zlasti po Sloveniji, zaneslo ga je pa tudi na Hrvaško in v Nemčijo. Povsod ga je zanimalo zlasti socialno in kulturno stanje ljudstva. Na potovanjih po domači zemlji tudi spoznal morje nadlog in potreb svojega ljudstva. Vse povsod pa je imel pred očmi, kako bi pomagal svojemu slovenskemu ljudstvu. Zlasti na svojih potovanjih po slovenski zemlji pa se je usposobil, da je v svojih spisih od prvih preprostih pesmi in povesti do škofovskih listov znal ujeti ljudski govor in dramatično razgibani slog ljudskega pripovedovanja. - To obdobje Slomškovega življenja je poleg onega, ko je bil lavantinski škof /1846-62/ najpomembnejše. Prihodnjič nadaljevanje

"PREPODIMO OBLAKE SUMNIČENJ!"

Pod tem naslovom prinaša "News of the world" z dne 16. sept. t. l. sledeče misli o odnosih med zapadnimi zavezniki in SSSR:

"Prenesti bomo morali še strašne napore, preden bomo prepodili oblake sumničenj, ki ločijo zapadne demokracije od SSSR.

Prepričan sem, da g. Atlee, g. Bevin in zunanje ministrstvo delajo z največjo vnemo. Toda živimo v svetu, v katerem ni najboljše sredstvo dosti dobro.

Kot član parlamenta, ki sem bil v SSSR zato, da bi delal za zboljšanje odnosov, moram poudariti, da stojimo pred ogromnimi težavami.

Kar koli nam bo bodočnost prinesla, pokažimo se najvišjem moralnem nivoju in povejmo resnico lastnemu narodu in vsemu svetu.

Situacija je težka, skoraj obupna. Naj se naša vlada zopet dvigne kot se je slavne dni leta 1940/41." /Podčrtali mi/

JUGOSLOVANSKA VLADA JE NANOVO MODIFICIRALA SVOJE ZAHTEVE V TRŽAŠKEM VPRAŠANJU

Jugošlovansko poslaništvo v Londonu je sinoči izdalo uradno poročilo, v katerem naznanja izpremembe glede na prejšnje zahteve Jugoslavije v zvezi s tržaškim vprašanjem. Po poročilu pristaja Jugoslavija na internacionalizacijo večine tržaškega pristanišča, internacionalizacija samega pa je za Jugoslavijo popolnoma nesprejemljiva.

SVEČAN

SVETODAJNE SKUPŠČINE

Predvčerajšnja se je prvič sestala sestala italijan. svetodajna skupščina. Parri, ministr. predsednik, je v svojem govoru rekel med dr., da mora biti svetodajna skupščina most med parlamentom in narodom. Med drugim je govoril tudi 90 letni signor Anini, ki je bil že 1890. član ital. parlamenta. V svojem govoru je hudo napadel monarhijo.

Ko je neki poslanec vzkliknil "Živio Trst!", je vseh 400 poslancev vstalo in burno pozdravilo vzklik.

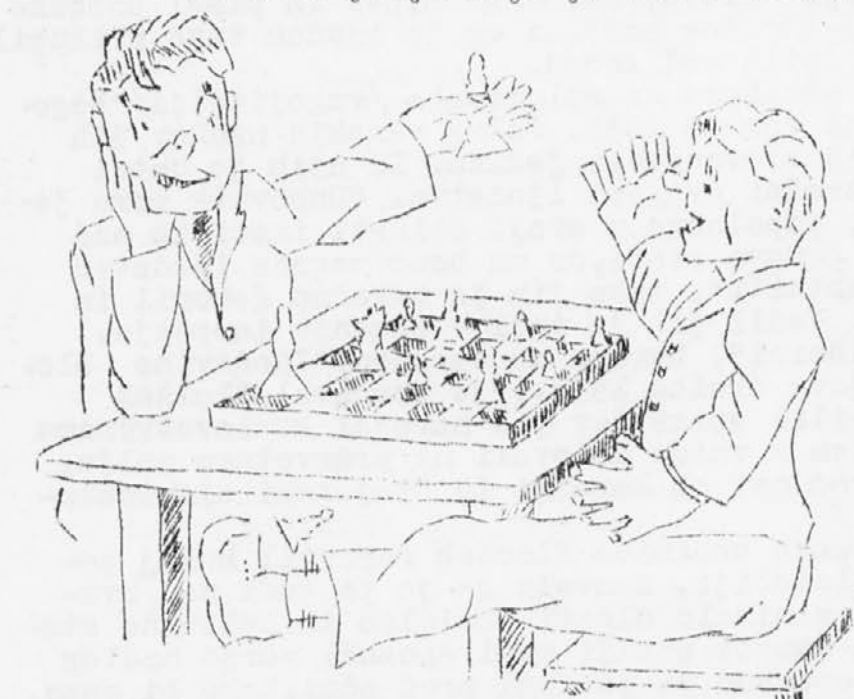
Na včerajšnji seji je bil z veliko večino izvoljen za predsednika grof Sforza.

Med SZ in Madžarsko so vloženi predloženi redni diplomati.

Z NAŠEGA BOJIŠČA

Vojna vibra je sicer končala, da v naš. taborišču nekateri na žilica ne da miru. Prejšnji teden se je srečno brez smrtnih žrtev zaključil I. šahov. turnir. V začetku je bilo 20 bojov, pozneje pa so 3 popustili. 1. mesto je zasedel K. Dr. s 27 točkami, 2. mesto ima naš škof s 27 točkami, 3. mesto dobil dr. Tolmač /26.5/.

4. mesto naš pevovodja, 5. in 6. mesto naša šport. referent in dijski poročevalec Kr. itd. Ta teden pa je izbruhnil šahov. turnir.

Svet zun. ministrov v Londonu je zmel včeraj dve seji. Dopoldanska trajala dve uri in jo je vodil Molotov. Popoldne so se zun. ministri znova zbrali; popoldan. sejo je vodil dr. Wang. Na včeraj. sejah so zun. ministri pravljali o franc. predlogu glede nadzorstva nad Nemčijo. - Danes popoldne bodo ministri znova sestali.

Prezident Truman je izjavil, da bo nem. mornarica razdeljena na 3 dele: en del bo otiplul v Anglijo, drugi v SZ, tretji pa v USA. Ta razdelitev je določena že na potsdamski konferenci. - Glede japon. mornarice doslej še ni nič odločenega.

LOVENSKI TABORIŠČNIK "

osebna izdaja - 27. septembra 1945.

NAŠ KRALJ PETER JE VČERAJ Z LETA
LON PRISHEL OBISKAT V ANGLEŠKO
CONO JUGOSLOVANSKE RAZSELJENCE

Reško "Ret-weis-ret" je danes zjutraj vobeh svojih oddajah ob 6. ur
uri zjutraj, da je jugoslovanski kralj Peter II. včeraj prišel na nov
obiski obisk v angleško zasedbeno cono v "enčiji. Namen njegovega obisk
je inspiciranje jugoslovanskih razseljenih oseb. /Inspizierung der Lag
von verschleppten Personen/.

